

บทบรรณาธิการ

จากนโยบายการพัฒนาครูในอดีตที่ผ่านมา มักถูกกำหนดจากหน่วยงานระดับกระทรวง กรม หรือ หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งเป็นการพัฒนาแบบบนลงล่าง (Top Down) หรือการพัฒนาที่ผ่านจากอุปทาน (Supply Side) ซึ่งทำให้ครูได้รับการพัฒนาที่ไม่ตรงกับความต้องการ หรือตรงกับสิ่งที่ครูขาดแคลน ทำให้การพัฒนาครูไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะการพัฒนาเป็นแบบแผนเดียวกันเป็นหลักสูตรเดียวกันทั้งหมด ซึ่งไม่สอดคล้องกับความถนัด และความสนใจที่แตกต่างกัน ทำให้ครูไม่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาในรูปแบบเดิมเท่าที่ควร ซึ่งเป็นสาเหตุให้การใช้งบประมาณดังกล่าวไม่เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าเท่าที่ควร จึงทำให้ในปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) ใหม่ในการพัฒนาครู ซึ่งเป็นการพัฒนาครูจากนโยบายการพัฒนาครูของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันที่ต้องการพัฒนาครูจากความต้องการ (Needs) ของผู้เข้ารับการพัฒนาเป็นสำคัญ ด้วยการพัฒนาจากล่างขึ้นบน (Bottom Up) โดยเป็นการพัฒนาและจัดสรรงบประมาณ โดยการผ่านอุปสงค์ (Demand Side) เป็นมิติหรือมุมมอง (Approach) ใหม่ของการพัฒนาครู ซึ่งเป็นนโยบายที่ดีจะให้ครูได้รับการพัฒนาตามที่สิ่งตรงกับความต้องการ จะให้การพัฒนาครูเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ตัดสินใจเลือกหลักสูตรได้ตามความสนใจ และขณะเดียวกันก็เป็นการพัฒนาสถาบันการศึกษาให้มีการตื่นตัวกันมากขึ้น เพื่อจะได้มีโอกาสพัฒนาหลักสูตรของตนเองให้เป็นที่สนใจของครูทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของครู และจะเกิดการแข่งขันในด้านคุณภาพและราคาระหว่างสถาบันที่พัฒนาครูด้วยตนเอง จะทำให้ครูได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มคุณภาพทางการศึกษาอีกทางหนึ่ง และการพัฒนาครูตามแนวทางนี้จะถูกเชื่อมโยงกับการขอเลื่อนวิทยฐานะ และเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path) จะทำให้ครูมีทิศทางและแนวทางการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ครูสามารถพัฒนาวิชาชีพหรือกำหนดเส้นทางความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีเป้าหมาย ก็จะก่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างต่อเนื่อง แต่การพัฒนาครูในระบบนี้ควรจะมีวิธีการบริหารจัดการงบประมาณให้มีความคล่องตัวเพื่อให้ทันกับความต้องการในการพัฒนาเองของครู โดยอาจจะทำในรูปแบบของการใช้ระบบคูปองทางการศึกษา (Coupon) เพื่อให้เกิดความคล่องตัวทั้งในหน่วยงานผู้พัฒนา และหน่วยงานที่รับการพัฒนา จะทำให้การพัฒนาครูมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ในวารสารฉบับนี้จะมีการตีพิมพ์บทความที่เกี่ยวข้องกับ การวิจัยเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยเทคนิคต่าง ๆ การพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาความสามารถของผู้เรียน การพัฒนารูปแบบการประเมินโครงการ การประเมินหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียน และการพัฒนานักเรียนโดยตรง ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดมาตรฐานด้านคุณภาพการศึกษาต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมย์เลิศ

บรรณาธิการ